

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **Mgr. S. W.**, narozená X,
bytem X,
zastoupená JUDr. Janem Walterem, advokátem,
sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec,
proti
žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**,
sídlem Kolářská 451/13, 746 01 Opava,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2019, č. j. 7222/1.30/19-3,

takto:

- I. Rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce ze dne 9. 10. 2019, č. j. 7222/1.30/19-3, a rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký a Liberecký kraj ze dne 13. 9. 2019, č. j. 23999/7.30/19, se **zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2019, č. j. 7222/1.30/19-3, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 13. 9. 2019, č. j. 23999/7.30/19, jímž byla podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), odmítnuta žádost žalobkyně ze dne 2. 7. 2018 o poskytnutí informací, a to z důvodu, že povinný subjekt požadovanými informacemi objektivně nedisponuje. Předmětem dané žádosti přitom bylo poskytnutí veškerých dokumentů, v nichž je zachycena informace, nebo z nichž vyplývá informace, 1. že společnost Daben Kovářská s. r. o. přestala v obci Kovářská vykonávat činnost, 2. že společnost Daben Kovářská s. r. o. v obci Kovářská svoji činnost do současné doby neobnovila, 3. že je v současné době zřejmé, že společnost Daben Kovářská s. r. o. v obci Kovářská svou činnost v brzké době obnoví. Žalobkyně se současně v žalobě domáhala toho, aby soud zrušil i rozhodnutí povinného subjektu a aby tomuto nařídil poskytnout jí požadované informace, jakož i žalobkyni přiznal náhradu nákladů soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně úvodem podané žaloby obsáhle shrnula dosavadní průběh dané věci. Následně namítla, že je napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodněno ve smyslu § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný (resp. povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí) nevyložil, jak dospěl ke zjištění, že požadovanými informacemi nedisponuje. K tomu žalobkyně poukázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které plyne, že po povinném subjektu nelze žádat poskytnutí neexistujících informací, avšak po něm lze oprávněně požadovat zdůvodnění toho, jaké faktické skutečnosti jej vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá. V projednávaném případě se však dle názoru žalobkyně povinný subjekt omezil toliko na tvrzení, že vyžádané informace nemá k dispozici.
3. Správní orgány se poté dle žalobkyně dostatečně nezabývaly ani tím, zda povinný subjekt nemá povinnost požadovanými informacemi disponovat. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí sice uvážil, že žádný právní předpis povinnému subjektu neukládá povinnost disponovat záznamem o tom, zda nějaký subjekt přestal vykonávat svoji činnost, zda ji obnovil či zda je zřejmé, že ji v brzké době obnoví, avšak tuto úvahu žalobkyně považuje za nedostatečnou. Žalovaný se totiž nezabýval tím, zda z právních předpisů nevyplývá povinnost disponovat vyžádanými informacemi nepodmíněná obsahem těchto informací, ale okolnostmi, za kterých povinný subjekt tyto informace získal. K tomu by tedy bylo dle žalobkyně třeba uvést, jak povinný subjekt dospěl ke svým skutkovým zjištěním 1. až 3., které sdělil dopisem ze dne 2. 7. 2018.
4. Dle žalobkyně je napadené rozhodnutí též založeno na nesprávném skutkovém zjištění, že povinný subjekt vyžádanou informací nedisponuje. Povinný subjekt však disponuje jistě informací (dokumentem), v němž vyjádřil svá zjištění 1. až 3. v přípisu ze dne 2. 7. 2018, č. j. 18674/7.41/18. Lze tedy předpokládat, že povinný subjekt disponuje informacemi

(dokumenty), na jejichž základě tato svá zjištění učinil (na základě své kognitivní činnosti nebo logických úvah).

5. Žalobkyně tak byla nezákonným postupem správních orgánů zkrácena na svém právu na informace.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl a současně mu byla přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 300 Kč. Obsáhle pak zrekapituloval dosavadní průběh dané věci, přičemž uvedl, že je z napadeného rozhodnutí zřejmá úvaha, jak žalovaný dospěl ke zjištění, že povinný subjekt požadovanými informacemi nedisponuje, resp. že dané informace neexistují. Úvahou o tom, zda povinný subjekt má či nemá povinnost informacemi disponovat, se poté žalovaný zabýval na str. 4 napadeného rozhodnutí. Žalobkyně dle žalovaného též opakovaně (v desítkách případů ročně) klade na odůvodnění rozhodnutí povinného subjektu zcela nepřiměřené obsahové požadavky, které jdou nad rámec samotného předmětu řízení, což paralyzuje činnost povinného subjektu.

Replika žalobkyně a její doplnění

7. V replice podané dne 7. 2. 2020 žalobkyně uvedla, že svou představu o požadavcích na náležitosti odůvodnění správních orgánů opírá o judikaturní závěry Nejvyššího správního soudu, přičemž žalovaný tyto požadavky nesplnil. Žalovaný se pak v napadeném rozhodnutí zaměřil pouze na existenci povinnosti disponovat záznamem o tom, zda nějaký subjekt přestal vykonávat svoji činnost, zda ji obnovil či zda je zřejmé, že ji v brzké době neobnoví. Dle žalobkyně se tak žalovaný zabýval povinností podmíněnou pouze obsahem informace, nezabýval se však tím, zda z právních předpisů nevyplývá povinnost disponovat vyžádanými informacemi nepodmíněná obsahem těchto informací, ale okolnostmi, za kterých povinný subjekt tyto informace získal.
8. Dne 1. 4. 2020 žalobkyně doplnila svoji repliku tak, že poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu dne 31. 3. 2020, č. j. 8 As 275/2019-45, z něhož se dle žalobkyně podává, jaké informace žalobkyně požadovala a že žádost o informace nemá být „hrou na slepou bábu“. Spor tak mohl být ukončen buďto tím, že by povinný subjekt sdělil, na základě jakých informací dospěl k závěru, že společnost Daben ukončila svou činnost, nebo tím, že by přiznal, že si toto tvrzení vymyslel a nemá jej podloženo žádnými jinými informacemi.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem výslovně souhlasili.
10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které

vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci zjištěny nebyly.

11. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu projednávaného případu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Z obsahu spisové dokumentace, kterou soudu předložil žalovaný, přitom byly zjištěny následující podstatné skutečnosti. Žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce JUDr. Jana Waltera podala dne 2. 7. 2018 u povinného subjektu žádost o informace, ve které požadovala poskytnutí veškerých dokumentů, v nichž je zachycena informace, nebo z nichž vyplývá informace, 1. že společnost Daben Kovářská s. r. o. přestala v obci Kovářská vykonávat činnost, 2. že společnost Daben Kovářská s. r. o. v obci Kovářská svoji činnost do současné doby neobnovila, 3. že je v současné době zřejmé, že společnost Daben Kovářská s. r. o. v obci Kovářská svou činnost v brzké době neobnoví.
13. Povinný subjekt předmětnou žádost žalobkyně vyřídil přípisem ze dne 16. 7. 2018 - *Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*, s tím, že přílohou tohoto přípisu zaslal jako požadovanou informaci přípis povinného subjektu adresovaný JUDr. Janu Walterovi ze dne 2. 7. 2018 – *Pila Kovářská – bezpečnost pracovníků při používání kotoučových pil, Doplnění č. 4 podnětu z 21. 2. 2017*, v němž bylo mj. konstatováno, že „[p]řestože Vám bylo ohledně údajné činnosti v objektu č. p. X v obci Kovářská sděleno, že firma Daben Kovářská s. r. o. zde nevykonává činnost, chtěl inspektorát v Daben Kovářská s. r. o. opětovně provést úkony před zahájením kontroly podle § 3 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Vzhledem k tomu, že firma Daben Kovářská s. r. o. přestala v obci Kovářská vykonávat činnost, kterou do současné doby neobnovila, nemohl inspektorát tyto úkony provést a z toho důvodu ani nemůže pouze na základě fotek potvrdit údajnou propojenost provozů. Protože je v současné době zřejmé, že firma Daben Kovářská s. r. o. svou činnost v blízké době neobnoví, nebude inspektorát pro provedení úkonů před zahájením kontroly ještě dále čekat na zahájení její případné činnosti, a proto Vám na Vaše doplnění č. 4 podnětu z 21. 2. 2017 takto nyní odpovídáme.“
14. Žalobkyně poté dne 19. 7. 2018 podala stížnost na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace ze dne 2. 7. 2018, jelikož neobdržela celou vyžádanou informaci, přičemž předmětná žádost nebyla odmítnuta. V poskytnutém přípisu přitom povinný subjekt svá zjištění „někomu sděloval“, avšak nebyly poskytnuty dokumenty, na jejichž základě byla tato zjištění učiněna. Rozhodnutím ze dne 13. 8. 2018 žalovaný rozhodl o nadepsané stížnosti tak, že ji zamítl a postup povinného subjektu potvrdil.
15. Následně žalobkyně podala ke zdejšímu soudu žalobu proti nečinnosti povinného subjektu ze dne 14. 8. 2018. Soud pak rozsudkem ze dne 27. 8. 2019, č. j. 15 A 162/2018-46, povinnému subjektu uložil povinnost ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku rozhodnout o žádosti o informace ze dne 2. 7. 2018.
16. Povinný subjekt v návaznosti na shora uvedené vydal rozhodnutí ze dne 13. 9. 2019, jak už toto bylo shora rekapitulováno, jímž předmětnou žádost žalobkyně odmítl, neboť požadovanými informacemi objektivně nedisponuje. Proti tomu podala žalobkyně dne 13. 9. 2019 odvolání, které však bylo napadeným rozhodnutím zamítnuto.
17. Soud se nejprve zabýval posouzením přezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, a to ve vztahu k námitkám, které žalobce v tomto smyslu uplatnil. Pokud by totiž shledal předmětný žalobní bod důvodným, musel by přistoupit ke zrušení rozhodnutí bez dalšího.

18. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
19. S odkazem na shora citované ustanovení správního řádu soud předně konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25).
20. Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Upozornit lze též na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, dle kterého *„účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy“*.
21. V kontextu dané námítky soud rovněž poznamenává, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65), přičemž účelem řízení před odvolacím správním orgánem je napravovat případná pochybení správního orgánu prvního stupně. Jako jeden celek jsou tak vnímána všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29).
22. Žalobkyně přitom v dané souvislosti konkrétně namítla, že žalovaný (resp. povinný subjekt) nevyložil, jak dospěl ke zjištění, že požadovanými informacemi nedisponuje, a dále se neměl zabývat ani tím, zda z právních předpisů nevyplývá povinnost disponovat vyžádanými informacemi nepodmíněná obsahem těchto informací, ale okolnostmi, za kterých povinný subjekt tyto informace získal. Dle žalobkyně tak v tomto ohledu bylo třeba uvést, jak povinný subjekt dospěl ke svým skutkovým zjištěním, které sdělil již výše rekapitulovaným přípisem ze dne 2. 7. 2018.
23. Soud zároveň konstatuje, že v tomto případě povinný subjekt odmítl poskytnout požadované informace s odůvodněním, že jimi objektivně nedisponuje, resp. že žádný jiný dokument obsahující požadované informace (vyjma shora uvedeného přípisu ze dne 2. 7. 2018, o němž Krajský soud v Ústí nad Labem ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 162/2018 vyslovil, že není dokumentem obsahujícím požadované informace) nemá ve své dispozici, přičemž mu není ani známo, že by takový dokument existoval. V řešeném případě tak došlo k odmítnutí poskytnutí požadovaných informací z tzv. faktického důvodu. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí dále doplnil, že si lze ve věci *„snadno*

představit, že požadovaná informace nemusela být a není nikde (písemně či jinak) zadokumentována, tj. není obsažena na žádném nosiči informace, kterým by musel povinný subjekt disponovat.“ Obecně poté dle žalovaného z žádného právního předpisu povinnému subjektu nevyplývala povinnost disponovat záznamem o tom, zda nějaký subjekt přestal vykonávat svoji činnost, zda ji obnovil, nebo zda je zřejmé, že ji v brzké době neobnoví.

24. K tomu soud na tomto místě uvádí, že podrobnosti výkonu práva na informace stanoví InfZ, který zároveň v § 7 až § 11 upravuje důvody pro odmítnutí poskytnutí informací. Poskytnutí informací lze nad rámec těchto právních důvodů odmítnout také z důvodů faktických, které v zákoně z pochopitelných důvodů vyjmenovány nejsou. Typickým faktickým důvodem neposkytnutí informací je situace, kdy povinný subjekt požadované informace nemá. I když povinný subjekt danou informaci nemá, je povinen ji nově vytvořit v případech, kdy mu zákon ukládá povinnost danou informaci disponovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67). Výjimkou z této zásady je však situace, kdy se jedná o informace svým charakterem jedinečné (neopakovatelné), u nichž nepřichází v úvahu možnost, že by byly opětovně vytvořeny (např. obrazový či zvukový záznam zachycující průběh určitého děje v konkrétním čase). V takovém případě nelze dovodit povinnost povinného subjektu požadovanou informaci znovu vytvořit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, a ze dne 28. 4. 2016, č. j. 9 As 257/2015-43). Nutno zároveň doplnit, že oproti obecnému vnímání pojmu „informace“ je zákonné pojetí užší, neboť informací je pouze to, co skutečně zaznamenaným způsobem existuje a nikoli jakýkoli myslitelný údaj (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2015, č. j. 6 As 38/2015-51, a ze dne 20. 10. 2011, č. j. 6 As 33/2011-83). Povinnost poskytovat informace tak vlastně směřuje pouze do minulosti, tj. vůči skutečnostem, které již nastaly a trvají (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36). Judikatura správních soudů opakovaně konstatovala také to, že poskytováním informací je především poskytování jejich obsahu. Pokud tedy určitý obsah není zaznamenán na nosiči nebo určitá skutečnost vůbec nenastala, pak nutně takový „obsah nebo jeho část“ nelze poskytnout. Jedná se o tzv. neexistující informaci, kterou judikatura chápe jako tzv. faktický důvod odmítnutí žádosti.
25. Ze shora uvedeného tak jednoznačně vyplývá, že informační povinnost se týká pouze informací reálně existujících. Po povinném subjektu nelze požadovat poskytnutí neexistujících informací a v tomto směru ho tedy nemůže ani tížit břemeno důkazní k prokázání skutečnosti, že určité informace nemá, neboť nelze prokazovat negativní skutečnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, a rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 196/2017-55, či ze dne 24. 6. 2019, č. j. 5 A 23/2016-53). Po povinném subjektu je ovšem třeba požadovat zdůvodnění toho, jaké konkrétní skutečnosti jej vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41). Jak přitom konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36: *„Zcela nedostatečným by tedy bylo sdělení povinného subjektu, kterým by bez bližšího zdůvodnění pouze oznámil, že požadované informace nemá. Povinný subjekt musí zejména řádně odůvodnit, z jakých důvodů požadovanými informacemi nedisponuje, resp. disponovat ani nemůže, a na základě jakých skutečností dospěl ke zjištění, že požadované informace nemá (např. zda je vyhledával ve svém informačním systému, v archivu apod.). Takové sdělení včetně jeho zdůvodnění a jeho věrohodnosti je zapotřebí posuzovat v každém jednotlivém případě samostatně v závislosti na jeho konkrétních okolnostech, a to rovněž*

s přiblížením k tomu, zda se nemůže např. jednat jen o obstrukční jednání povinného subjektu. Nelze tedy bez dalšího dovozovat, že pokud povinný subjekt žadateli o informace bez relevantního zdůvodnění pouze sdělí, že tyto informace nemá, musí se žadatel s tímto tvrzením spokojit.“ Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat, je poté relevantní až v okamžiku, kdy po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018-30).

26. Vycházejí ze shora popsaného je pak nutno poukázat na skutečnost, že správní orgány ve věci bez dalšího uzavřely, že dříve rekapitulovaný přípis ze dne 2. 7. 2018 byl jediným dokumentem, který měl žalobkyní požadované informace obsahovat, avšak Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 27. 8. 2019, č. j. 15 A 162/2018-46, vyslovil, že se nejedná o dokument obsahující požadované informace. Tento závěr by tedy svědčil tomu, že žádné jiné informace o ukončení činnosti společnosti Daben Kovářská s. r. o. povinný subjekt neměl k dispozici. Zároveň je však třeba upozornit na fakt, že v projednávaném případě není vůbec seznatelné, na základě jakých informací dospěl povinný subjekt k závěrům jasně uvedeným právě v odkazovaném přípisu ze dne 2. 7. 2018, že společnost Daben Kovářská s. r. o. činnost v dotčené obci nevyvíjí a že ji ani v blízké době neobnoví. Samozřejmě nelze zcela vyloučit, že povinný subjekt skutečně žádnou jinou informaci o ukončení činnosti společnosti Daben Kovářská s. r. o., jakož i o jejích dalších záměrech k dispozici neměl. Pak ale bylo nezbytné, aby v nyní posuzovaném případě řádně odůvodnil, z jakých důvodů požadovanými informacemi nedisponuje, resp. disponovat ani nemůže, a na základě jakých skutečností dospěl ke zjištění, že požadované informace opravdu nemá. V kontextu dané věci by tedy za takového stavu bylo zejména nutno v odůvodnění namítaných rozhodnutí srozumitelným a zřejmým způsobem vyjádřit, že pro závěry uvedené v přípisu povinného subjektu adresovanému právnímu zástupci žalobkyně JUDr. Janu Walterovi ze dne 2. 7. 2018 neměl povinný subjekt žádné podklady, a tudíž fakticky nevěděl, zda společnost Daben Kovářská s. r. o. činnost nadále vykonává, či nikoliv.
27. Jak přitom konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 3. 2020, č. j. 8 As 275/2019-45, který byl vydán v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku zdejšího soudu v řízení o žalobě žalobkyně proti nečinnosti žalovaného právě v posuzované věci: „Spor mohl být ukončen tím, že by stěžovatel (tj. žalovaný) sdělil žalobkyni, že informace obsažené v dopise ze dne 2. 7. 2018 nemá podloženy žádnými dalšími informacemi a prostě si je vymyslel. Pokud tomu tak není, postačovalo by jí zjevně sdělit, na základě jakých informací dospěl k závěru, že společnost Daben ukončila svou činnost. Žalovaný se namísto toho sofistikovaně snaží zdůvodnit, proč je žádost o informace vyčerpána, aniž by musel poskytnout ty informace, které zjevně žalobkyně požaduje.“
28. Z odůvodnění namítaných rozhodnutí tedy ve smyslu nadepsané judikatury správních soudů a za dané (značně specifické) situace žádným způsobem nevyplývá, jakým způsobem, a zda vůbec se snažil povinný subjekt zjistit, zda žalobkyní požadovanými informacemi reálně disponuje, a to v konfrontaci s obsahem přípisu povinného subjektu adresovanému právnímu zástupci žalobkyně ze dne 2. 7. 2018. Tedy zda za účelem tohoto zjištění povinný subjekt vyvinul nějakou aktivitu, např. se pokusil informace vyhledat ve svých interních databázích apod. Z napadeného rozhodnutí, jakož i z rozhodnutí prvostupňového, tak skutečně nelze zjistit, zda se správní orgány ve věci pokoušely požadované informace nalézt a na základě jakých skutečností dospěly k závěru, že je fakticky nemají.

29. Skutkově nepodložená a ve své podstatě i rozporná argumentace žalovaného (resp. i povinného subjektu) tudíž brání soudu věcně přezkoumat zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Soud proto žalobou napadené rozhodnutí výrokem I. rozsudku zrušil pro nepřezkoumatelnost podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že předmětnou vadou řízení bylo stíženo i rozhodnutí povinného subjektu, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i ke zrušení tohoto rozhodnutí. V něm budou oba správní orgány podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázány právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
30. Z důvodu, že soud napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí, nezabýval se již dalšími námitkami žalobkyně, ani neprováděl žalobkyní navržené dokazování.
31. Jelikož v důsledku výše popsané vady aktuálně nebylo možné posoudit, zda v řízení došlo k naplnění důvodu pro odmítnutí žádosti, či nikoliv, nepostupoval soud již podle § 16 odst. 5 InfZ, dle něhož by jinak mohl povinnému subjektu přímo nařídit žalobkyni požadované informace poskytnout.
32. Pouze pro úplnost pak soud v kontextu projednávané věci uvádí, že jinou otázkou je, zda a s jakým úsilím bylo možno požadované informace dohledat, neboť žalobkyně formulovala svoji žádost značně obecně a široce, když požádala o „*poskytnutí veškerých dokumentů, v nichž je zachycena informace, nebo z nich vyplývá informace,...*“, přičemž tak učinila nikoliv s ohledem na činnosti prováděné povinným subjektem. Tyto okolnosti však nelze přičítat žalobkyni jako žadateli o informace k tíži. Je totiž na povinném subjektu, aby žadatele procesem poskytování informací provedl (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 6. 2021, sp. zn. III. ÚS 3339/20). Jedná-li se poté o mimořádně složité a pracné vyhledání informací, může povinný subjekt požadovat po žadateli úhradu za rozsáhlé vyhledání informací podle § 17 odst. 1 InfZ. Dále InfZ dává v případě příliš obecných žádostí povinnému subjektu možnost vyzvat žadatele k upřesnění žádosti a v této výzvě vysvětlit, v čem se liší představa žadatele o fungování povinného subjektu od reality a tím ho směřovat k upřesnění žádosti. Tyto instituty však nebyly v daném případě využity.
33. Soud v projednávané věci též vnímá skutečnost, že se v případě žalobkyně jedná o značně specifického žadatele o informace, známého nejen žalovanému a povinnému subjektu z úřední činnosti, ale i soudu, který se mimo jiné množstvím a charakterem jeho podání pohybuje na hranici samotného zneužití práva jako jednoho z důvodů odmítnutí poskytnutí informací. Nicméně k aplikaci tohoto institutu musí být splněny podmínky a tyto musí ve svém rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací správní orgány náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 As 385/2019-55).
34. Výrokem II. rozsudku soud žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, nepřiznal plnou náhradu nákladů řízení, neboť jsou zde důvody zvláštního zřetele hodné podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Soud totiž nemůže odhlédnout od kontextu celé rozhodované věci „*Daben Kovářská*“, tedy od kauzy, o níž je zdejšímu soudu z úřední činnosti známo, že v ní žalobkyně a její právní zástupce aktivně vystupují (v současnosti eviduje soud 64 žalob žalobkyně). Zástupce žalobkyně přitom zastupuje žalobkyni, případně Ing. T. W. (v současnosti eviduje soud 46 věcí) v obdobných řízeních opakovaně. Případným je současně zmínit, že všichni tři uvedení jsou v blízkém příbuzenském poměru, jak ostatně plyne i z jejich podání např. ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 15 A 46/2019.

35. Soudu je tak známa skutečnost, že žalobkyně zastoupená stejným právním zástupcem jako v nynější věci vedla či stále vede řadu soudních sporů před správními soudy, a to se správními orgány, od nichž pokaždé požaduje poskytnutí informace dle InfZ v kontextu provozu Daben Kovářská s. r. o. V některých sporech je pak požadováno poskytnutí podání, které dříve učinila jedna ze tří shora jmenovaných osob. Ostatně i v nyní posuzovaném případě se jedná o žádost žalobkyně o informace, učiněnou prostřednictvím jejího zástupce JUDr. Jana Waltera, a to zjevně v přímé návaznosti na přípis povinného subjektu ze dne 2. 7. 2018 dříve adresovaný právě zástupci žalobkyně JUDr. Janu Walterovi. Dle vyjádření žalovaného u něj přitom byly podány již desítky takových žádostí o informace. K tomu je možno doplnit, že stejným způsobem bylo např. ke Krajské hygienické stanici Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem podáno celkem již 172 podání od žalobkyně, Ing. T. W. a JUDr. Jana Waltera, jak je zřejmé z rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2022, č. j. 15 A 107/2019-91.
36. Obdobná situace je zároveň i u dalších správních soudů, např. lze odkázat na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2019, č. j. 14 A 80/2019-34, kde bylo uvedeno, že žalobkyně, případně Ing. Tomáš Walter, oba vždy zastoupeni právním zástupcem JUDr. Janem Walterem, jen v průběhu měsíce ledna až dubna 2019 podali v této věci u správního orgánu celkem osm žádostí o poskytnutí informací podle InfZ, přičemž těmito žádostmi vždy usilovali o sdělení, jakým způsobem se žalovaný vypořádal s dřívějším podáním (žádostí o prošetření způsobu vyřízení stížnosti) právního zástupce žalobkyně, a že Ministerstvo pro místní rozvoj jen za období ledna až května 2019 eviduje na 250 podání výše uvedených osob. V tomto rozsudku Městský soud v Praze dospěl k závěru, že „skutečným motivem žadatelů není kontrola veřejné moci prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím, ale šikanózní postup, kterým tyto osoby sledují personální a časové zatížení žalovaného.“ Žaloby, jimiž Ing. T. W., prostřednictvím právního zástupce JUDr. Jana Waltera, napadá postup správních orgánů při vyřizování žádostí dle InfZ, jsou dále evidovány u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 174/2017, 5 A 209/2017, 11 A 129/2018, 11 A 213/2018, 14 A 106/2018, 3 A 98/2018, 5 A 174/2018, 8 A 35/2018, 9 A 191/2018, 9 A 211/2018, 6 A 67/2019, 10 A 100/2019, 10 A 165/2019, 8 A 16/2019, 9 A 89/2019, 11 A 7/2020, 11 A 15/2020, 14 A 48/2020 či 17 A 50/2020.
37. Soud proto v této části uzavírá, že jeho úkolem je poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům, a nikoliv napomáhat některým osobám k tvorbě zisku na úkor protistrany, kterou tyto osoby systematicky zahlcují podáními, a to evidentně s očekáváním, že při vyřizování těchto podání dojde v některých případech k formálně chybnému postupu, proti němuž budou následně brojit žalobou. Nejvyšší správní soud užívá zobecňující označení takových osob jako osob vedoucích „spor pro spor“, a nikoliv pro získání samotné informace (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 182/2014-12). S ohledem na výše uvedená zjištění o postupu jmenovaných osob v jiných řízeních a za současného přihlédnutí k charakteru nyní posuzovaného případu, tak soud pro toto řízení dospěl k závěru, že žalobkyni přísluší toliko náhrada nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, která se skládá pouze ze zaplaceného soudního poplatku v uvedené částce. Náhradu nákladů řízení je poté žalovaný povinen uhradit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 3. května 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu